STEUNPUNT ADOPTIE VZW

JAARVERSLAG 2018

Voorwoord

Beste lezer,

Een jaarverslag vormt de gelegenheid bij uitstek om even stil te staan bij alle verwezenlijkingen van het voorbije jaar. Als ik terugdenk aan 2018 en alle nazorg, informatie, expertise en vorming die we als Steunpunt Adoptie hebben verleend, is er een project dat er met kop en schouders bovenuit springt: a-Buddy, onze nieuwe buddywerking. In 2018 hebben we als team niet alleen voortgebouwd op de successen en de goede werking van de voorbije jaren, we hebben ook een nieuw en innoverend nazorgproject aan onze werking toegevoegd.

De nood aan herkenning en begrip voor geadopteerden is groot, heel groot, dat merkten we al verschillende jaren tijdens nazorggesprekken en ander contact met geadopteerden. Hoe goed onze nazorgmedewerkers ook zijn in hun job, hoe begripvol de omgeving van geadopteerden ook reageert en een luisterend oor biedt, geadopteerden uitten geregeld de vraag naar contact met mede-geadopteerden. De wederzijdse herkenning tussen geadopteerden en het gevoel dat je aan een woord genoeg hebt om een heel verhaal te vertellen, is voor hen van onschatbare waarde. Bovendien merkten we dat onze dienstverlening door geadopteerden nog al te vaak als hoogdrempelig werd ervaren.

In 2017 zijn we vanuit dat perspectief beginnen nadenken over een buddywerking die laagdrempelig is én het contact tussen geadopteerden vergroot. Uit die brainstormsessies is in 2018 a-Buddy geboren: een platform voor en door geadopteerden, een plek waar geadopteerden anoniem of met een vaste gesprekspartner kunnen chatten over hun eigen ervaringen of problemen, maar evengoed over alledaagse beslommeringen. A-Buddy wil een plek zijn waar geadopteerden zich thuis voelen, waar ze de herkenning en het begrip vinden die ze elders soms missen.

A-buddy is een nieuw en uniek project in Vlaanderen. Dat heeft o.a. te maken met de 'blended hulpverlening' (combinatie van face-to-face en online hulpverlening), maar vooral met de nadruk op participatie van de buddy's. Binnen a-Buddy zijn de buddy's de drijvende kracht. Steunpunt Adoptie faciliteert en modereert, maar de expertise zit bij de buddy's zelf. Zij hebben het logo bepaald en de naam gekozen, zij dragen het project.

Als ik op ons buddyweekend zie hoe mensen die elkaar amper een dag kennen de krachten bundelen en hun schouders zetten onder dit project, kan ik alleen maar heel erg blij en trots zijn dat wij dit project samen met hen hebben kunnen verwezenlijken. Alvast vooruitkijkend naar 2019 hoop ik dan ook vooral dat meer geadopteerden hun weg zullen vinden naar a-Buddy.

Uiteraard hebben we in 2018 ook op andere vlakken niet stilgezeten. Wat we zoal gedaan hebben om van Vlaanderen een meer adoptiealerte samenleving te maken? Dat lees je in dit jaarverslag.

Inge Demol,

directeur Steunpunt Adoptie

INHOUDSTABEL

Voor wie **4**

Ons aanbod **7**

Informeren en voorbereiden op adoptie **7**

Informatiesessies 7

Voorbereidingscursus 8

Allerlei informatievragen 12

Ondersteunen **13**

Individuele gesprekken 13

In groep 16

a-Buddy 17

Vorming en expertise **20**

Vormingsaanbod 20

Coaching en vorming op maat van organisaties 25

Online leerplatformen voor hulpverleners 25

Onze communicatie **27**

Onze partners **29**

Onze medewerkers **30**

Onze plannen voor 2019 ..... **32**

Waarde – betrokken

Dag in dag uit zetten we ons in voor een adoptiealerte samenleving. We volgen de actualiteit in het adoptielandschap op de voet en zijn alert voor wat er leeft bij adoptiebetrokkenen. In alles wat we doen stellen we geadopteerden en hun gezin centraal.

VOOR WIE

Steunpunt Adoptie heeft een gevarieerde dienstverlening voor adoptiebetrokkenen. We richten ons op een uiterst divers publiek dat in verschillende doelgroepen kan worden opgesplitst: geadopteerden, kandidaat-adoptieouders, adoptieouders, geboorteouders, professionals, vrijwilligers, adoptiegrootouders, studenten, enz.

Elk van deze doelgroepen heeft zijn eigen vragen, eigen verwachtingen en verzuchtingen, eigen doelen en belangen. Wij bieden een antwoord op de behoeften van deze verschillende groepen door vorming, begeleiding en informatie aan te bieden.

Onderstaande vragen en reacties geven aan dat de noden en behoeften waarop we inspelen, variëren naargelang de doelgroep.

Kandidaat-adoptieouders ontmoeten we tijdens de informatiesessies, de voorbereidingscursus op adoptie, onze jaarlijkse panelavond en avond over medische achtergrond van het adoptiekind.

"We kregen veel voorbeelden en ervaringen uit de praktijk te horen in de voorbereiding. Wel handig om op die manier tools te krijgen om met moeilijke situaties om te gaan."

Adoptieouders (en hun naaste omgeving) kunnen in het kader van de afreis naar het herkomstland voor het ophalen van hun adoptiekind, voor ondersteuning en begeleiding terecht bij ons voor EHBA ondersteuning (Eerste Hechting bij Adoptie). Eenmaal het adoptiekind in het gezin is aangekomen en opgenomen, kruisen onze wegen weer in de nazorg. Wij bieden adoptieouders ondersteuning in groep of op maat.

"Het doet goed om samen te zitten met andere ouders van adoptiepubers en elkaars verhaal te horen. Op zich kunnen we ook wel terecht bij vrienden van ons, maar we hebben het gevoel dat zij onze situatie niet helemaal begrijpen omdat ze niet geadopteerd hebben."

Geadopteerden zien we terug als tiener op de avontuurlijke A-teensdagen en als ze (jong-)volwassen zijn. Als tiener willen ze gewoon samen leuke dingen doen met andere geadopteerden. De (jong-)volwassen geadopteerden die tot bij ons komen, hebben zeer uiteenlopende vragen. Die vragen variëren van een ontmoeting met andere geadopteerden naar ondersteuning bij de inzage van het adoptiedossier of problemen waar ze tegenaan lopen. Kortom zowel praktische, relationele, emotionele als existentiële vragen.

"Zo leuk om samen met andere geadopteerde leeftijdsgenoten spannende dingen te doen op de A-teensdag. Samen wraps maken nadien was gezellig én lekker."

Geboorteouders komen meer en meer naar buiten met hun verhaal, ook bij ons. Het gaat over een kleinere doelgroep die niet altijd even zichtbaar is. We creëren ontmoetingsplekken om deze doelgroep te bereiken. Zo ontmoeten we geboorteouders tijdens panelavonden en ontmoetingsmomenten met geadopteerden en adoptieouders. Indien de vraag wordt gesteld, brengen we hen in contact met andere geboorteouders. Ouders uit het buitenland, die op zoek zijn naar hun afgestane kind in België, kunnen beroep doen op een nazorgmedewerker van Steunpunt Adoptie als brugfiguur.

"*Ieders stem kwam aan bod (in het panel). Het was mooi om zien met hoeveel respect ieders getuigenis werd onthaald, ook die van de geboortemama. De hele avond kon je verbondenheid voelen.*"

Professionals, werkzaam binnen de adoptiesector of daarbuiten, kunnen bij ons terecht met adoptiegerelateerde vragen. We kunnen de vragen van deze doelgroep in twee categorieën opsplitsen. Enerzijds komen (adoptie-) hulpverleners, leerkrachten en andere professionals tot bij ons voor vorming of coaching. Anderzijds krijgen we van hen ook specifieke nazorgvragen. We zien het dan ook als een essentiële opdracht om een adoptiesensitief hulpverleningsnetwerk uit te bouwen en goede samenwerkingsverbanden op te zetten en te verstevigen.

"*In onze organisatie krijgt 'hechting' als thema een centrale plaats. Bij de aanmelding van een geadopteerde was het echter moeilijk voor ons team om het adoptiespecifieke binnen zijn hechtingsverhaal te begrijpen. Door het gesprek met de nazorgmedewerkster van Steunpunt Adoptie kregen we hier een bredere kijk op.*"

Een hechte groep van **vrijwilligers**, allen geadopteerd, bieden een luisterend oor aan andere geadopteerden via anonieme en vaste chat. Dit vertaalt zich in de buddywerking van a-Buddy.

"*Als geadopteerde voel je je soms alleen met je verhaal, ook al heb je familie en vrienden om je heen die je willen helpen en er voor je zijn. Op die momenten heb je nood aan iemand die een gelijkaardige situatie heeft meegemaakt. Als buddy ben ik een luisterend oor, help ik door verhalen uit te wisselen en samen op te zoek gaan naar antwoorden.*"

Adoptiegrootouders vormen ook een belangrijke doelgroep. In een tweedaagse vorming geven we antwoorden op de vele vragen die bij hen leven. *Waarom worden kinderen afgestaan? Is een adoptiekleinkind anders? Waarom is de adoptieprocedure zo ingewikkeld?* Hun belangrijke ondersteunende rol wordt tijdens deze vorming in de verf gezet. Daarnaast worden ook boeiende items in adoptie zoals gehechtheid, achtergrond, aanpassing, verlies en rouw, omgaan met discriminatie,... belicht en vertaald naar hun leefwereld.

"*We kregen een zeer duidelijk uitleg, ook over de 'moeilijke' kant van adoptie. Iedereen kwam aan bod en kon zijn vragen stellen.*"

Zowel **studenten** uit het middelbaar als uit het hoger onderwijs komen bij ons aankloppen met diverse vragen. Sommige studenten vragen hulp en ondersteuning in het kader van hun eindwerk of een geïntegreerde proef, anderen willen één of meerdere dagen komen meewerken in onze organisatie of zijn op zoek naar informatie over diverse thema's rond adoptie. Wij sporen de studenten aan om zoveel mogelijk zelf opzoekwerk te doen en helpen hen op weg via doorverwijzing naar goede bronnen.

"*Als onderwerp voor mijn jaarwerk heb ik het thema adoptie gekozen. Ik moet iemand interviewen. Zou een medewerker zich een uurtje kunnen vrijmaken? Ik stuur de vragen dan vooraf nog door.*"

Waarde - respectvol

Met een open geest en zonder vooroordelen helpen we alle adoptiebetrokkenen: kinderen en volwassenen, ouders én professionals. Voor ons is iedereen gelijkwaardig en elke vraag wordt zonder oordeel en discreet behandeld. Samen zoeken we naar passende antwoorden.

ONS AANBOD

1 Informeren en voorbereiden op adoptie

1 Informatiesessies

Kandidaat-adoptieouders die de adoptieprocedure willen opstarten, zetten de eerste stap tijdens onze **informatiesessies**.

We organiseren twee opeenvolgende informatiesessies:

- informatiesessie 1: informatieoverdracht in grote groep (30 kandidaat-adoptiegezinnen).
- informatiesessie 2: interactief werken in kleine groep (maximaal 12 kandidaat-adoptiegezinnen).

In 2018 organiseerden we 11 informatiesessies 1 en 24 informatiesessies 2. Elke kandidaat-adoptieouder is verplicht om beide informatiesessies te volgen.

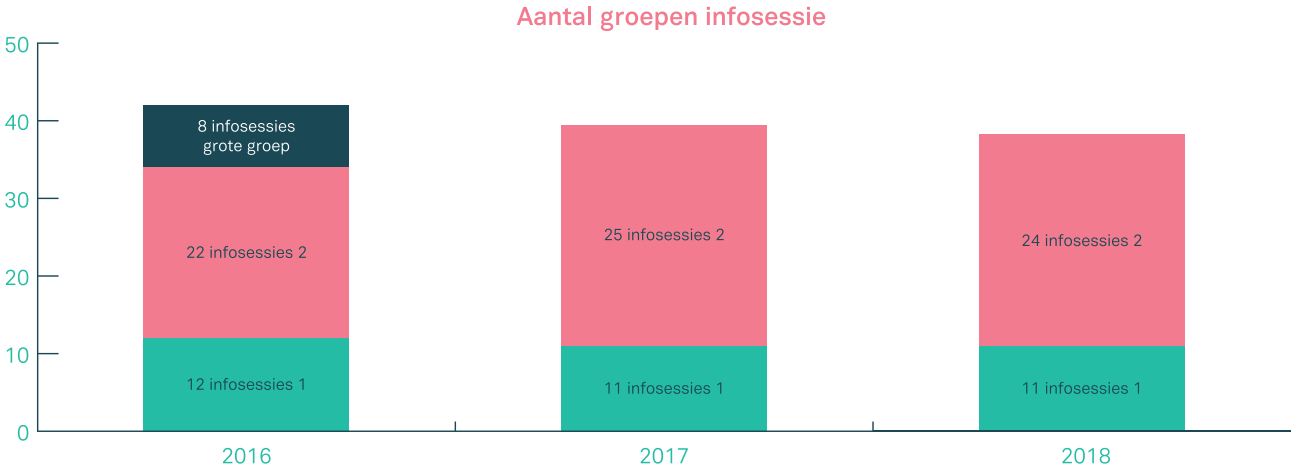

Informatiesessie 1

Tijdens de eerste informatiesessie worden kandidaat-adoptieouders ingewijd in het thema adoptie. De bedoeling van de eerste infosessie is **een zo ruim mogelijk kader te schetsen**. Er wordt informatie aangereikt over de adoptie-procedure en de huidige realiteit van adoptie in Vlaanderen. Kandidaat-adoptieouders krijgen informatie over de verschillende manieren van zorgen voor een kind in nood. We verduidelijken welke kinderen er naar Vlaanderen komen en hoe de specifieke ondersteuningsbehoeften van adoptiekinderen daar een rol in spelen.

Informatiesessie 2

Na de theoretische en praktische informatie in infosessie 1 wordt er tijdens infosessie 2 **inhoudelijk dieper ingegaan op het onderwerp adoptie**. Op interactieve wijze komen diverse thema's en vragen aan bod zoals verlies en rouw, waarom kiezen we voor adoptie, wat zijn onze sterktes en waar liggen onze grenzen.

In 2018 besloten we om de theorie rond rouw en verlies in een ander kleedje te steken. We kozen ervoor om het duale procesmodel voor te stellen aan kandidaat-adoptieouders omdat dit een veel uitgebreidere kijk geeft op het herstel-gericht werken.

Kandidaat-adoptieouders die na het volgen van de twee infosessies hun adoptietraject verder willen zetten, vullen een vragenlijst van het VCA in. In de vragenlijst wordt er gepeild naar welke kinderen de kandidaat-adoptieouders willen en kunnen opnemen in hun gezin. Tijdens infosessie 2 worden zij aangespoord om hierover individueel, als koppel of in groep te reflecteren.

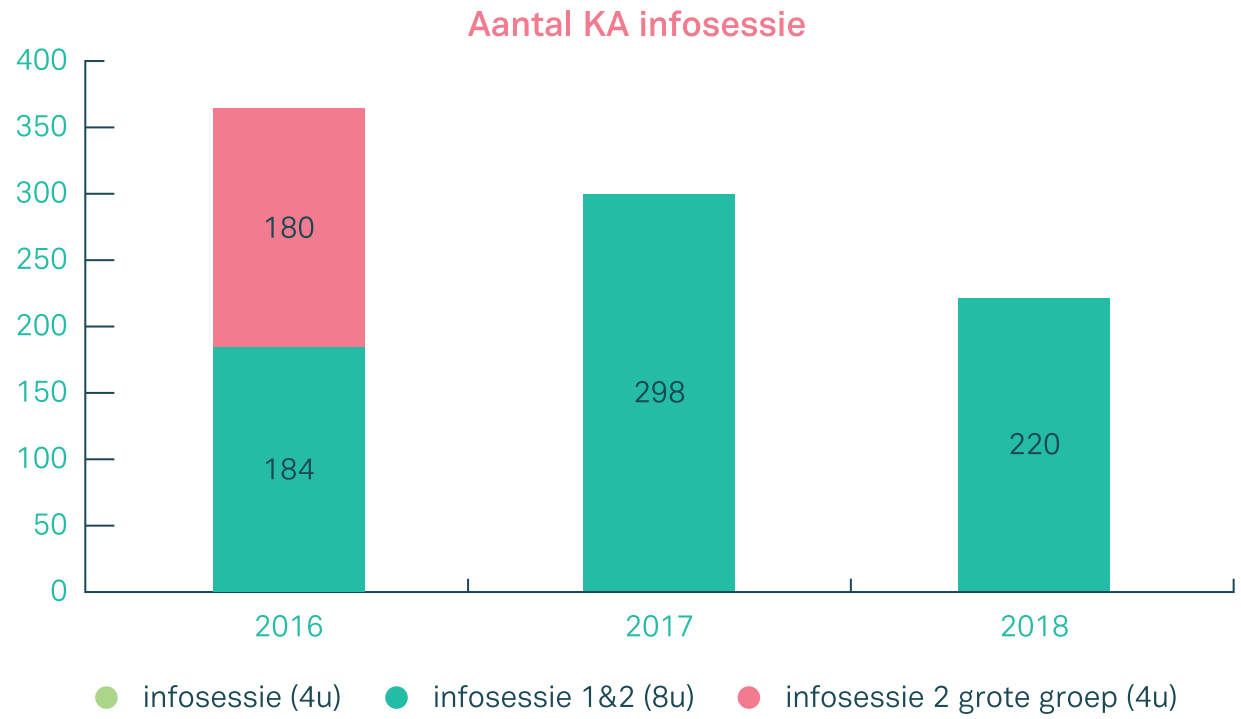

220 gezinnen (koppels of alleenstaanden) volgden in 2018 infosessie 1 en 2. **12** koppels of alleenstaanden beslisten om na de eerste infosessie te stoppen. Zij gaven hiervoor verschillende redenen aan, maar de voornaamste redenen waren de lange wachttijden en zwangerschap.

In 2018 merken we in vergelijking met het voorgaande jaar een daling van **26%** kandidaat-adoptieouders die deelnemen aan een informatiesessie.

2 Voorbereidingscursus

Na het volgen van de infosessies is de tweede stap in de verplichte adoptieprocedure de **voorbereidingscursus** op adoptie. Enkel kandidaat-adoptieouders die de informatiesessies hebben gevolgd, kunnen deelnemen aan de voorbereiding op adoptie (18 uur).

De tweede grootste groep kandidaat-adoptieouders die we in 2018 voorbereidden, had zich aangemeld voor de adoptie van een niet-gekend kind. De voorbereidingscursus voor deze groep neemt drie dagdelen in beslag. Kandidaat-adoptieouders die een gekend kind (vb. stiefkind, pleegkind) willen adopteren of een intrafamiliale adoptie willen realiseren (adoptie van een familielid uit het buitenland) volgen bij ons een voorbereiding van een dag.

✓ Voorbereiding 'adoptie van een niet gekend kind'

We evalueren het lesmateriaal van de voorbereiding op adoptie voortdurend, testen interessante methodieken uit en actualiseren waar nodig. We kozen ervoor om de voorbereiding **interactiever** te maken. Uit de feedback van de kandidaten die de cursus volgden, merken we dat onze afwisseling tussen theorie, individuele en groepsopdrachten aanslaat.

We vinden het belangrijk dat kandidaat-adoptieouders tijdens de voorbereiding **een realistisch beeld** krijgen van het soort kinderen dat geplaatst wordt voor adoptie. Zo kunnen zij inschatten of ze de draagkracht hebben die nodig is om een kind een nieuwe opvoedingskans te bieden. Dit jaar werkten we een oefening uit die de kandidaten helpt deze afweging te maken.

In de voorbereiding laten we kandidaten nadenken over de **relatie tussen de adoptieouders, geadopteerden en geboortefamilie**. Hoewel iedereen met elkaar verbonden is, is er vaak letterlijk, en soms ook figuurlijk, een afstand. Aan de hand van een nieuwe oefening zetten we vorig jaar de kandidaat-adoptieouders aan om stil te staan bij wat dit betekent.

Het perspectief van de **geboortefamilie** wordt vaak vergeten. In de voorbereiding gaven we hier eerder al aandacht aan door getuigenissen aan bod te laten komen van moeders die hun kind zullen afstaan. Vorig jaar breidden we dit uit met interviews van moeders die vertellen wat hun ervaringen zijn, twintig jaar nadat zij hun kind hebben afgestaan.

We ervaren dat kandidaat-adoptieouders aan de start van de adoptieprocedure soms **een gedroomd beeld** hebben van een adoptiekind, dat vaak niet strookt met de realiteit. Naarmate kandidaat-adoptieouders in de procedure vorderen, evolueert ook dit gedroomd beeld naar een meer realistisch beeld. Toch blijft het voor veel gezinnen een uitdagende oefening om na te denken over de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte van het kind en tegelijkertijd de eigen grenzen te respecteren.

Waar we voorheen focusten op 'wat' deze SOB juist zijn, gaan we nu in op 'hoe' deze SOB een plaats krijgen in het gezinsleven. **Draaglast en draagkracht** zijn hier twee centrale begrippen, die door beeldmateriaal en oefeningen worden geïllustreerd en tastbaar gemaakt.

In 2019 blijven we de voorbereidingscursus evalueren en sturen deze bij waar nodig om zo, samen met het adoptielandschap dat steeds verandert, de inhoud van deze cursus zonder ophouden verder te laten evalueren.

Kandidaat-adoptiegezinnen, koppels of alleenstaanden, werden in kleine groepjes van 8 à 10 gezinnen voorbereid in Gent, Brussel of Antwerpen.

In het kader van de voorbereiding organiseerden we twee vormingsavonden, buiten het verplichte voorbereidings programma: een avond over **medische zaken verbonden aan adoptie**, door dr. Wojciechowski, en een panelavond waarbij vijf personen (twee geadopteerden, een geboorteouder en twee adoptieouders) hun persoonlijke verhaal vertelden.

151 gezinnen vervolledigden de cursus en kregen een attest. Hiermee konden ze de procedure verderzetten bij de familierechtbank tot het verkrijgen van een geschiktheidsvonnis.

Deelname (met attest)	2016	2017	2018
Adoptie van een niet-gekend kind	134	142	151

Kandidaat-adoptieouders die de voorbereiding reeds in het verleden hebben gevolgd en voor een tweede of derde adoptie gaan, kunnen een **duplicaat attest** opvragen aan Steunpunt Adoptie.

In 2018 leverden we **12 duplicaten** voorbereiding op adoptie af.

✓ Voorbereiding 'intrafamiliale adoptie'

Het voorbereidingsprogramma 'Intrafamiliale adoptie' is gericht op kandidaat-adoptieouders die een kind willen adopteren uit het buitenland waarmee ze (tot de derde graad) verwant zijn. Deze voorbereiding duurt een dag. Omdat de betrokken kandidaat-adoptieouders vaak uit verschillende landen afkomstig zijn en bijgevolg anderstalig zijn, geven we de intrafamiliale voorbereiding in drie talen: Nederlands, Frans en Engels.

Deze voorbereiding werd voorafgegaan door een gesprek bij het Vlaams Centrum voor Adoptie aangaande de algemene procedure die van toepassing is bij een intrafamiliale adoptie.

Deze voorbereiding werd in 2018 **vier** keer georganiseerd. **Negen gezinnen** namen deel en ontvingen een attest.

Deelname (met attest)	2016	2017	2018
Intrafamiliale adoptie	16	9	9

✓ Voorbereiding 'extra binnenlandse adoptie'

In 2018 gaven we voorbereiding aan kandidaat-adoptieouders die reeds de voorbereiding interlandelijke adoptie gevolgd hadden maar graag een binnenlandse adoptie willen realiseren. Deze voorbereiding maakte deel uit van de overgangsmaatregel.

Vijf gezinnen (koppels of alleenstaanden) namen deel aan deze specifieke voorbereiding en ontvingen hiervoor een attest.

✓ Voorbereiding adoptie 'gekend kind'

Wie een gekend kind wil adopteren moet ook een voorbereiding op adoptie volgen. Deze voorbereidingscursus moet, in tegenstelling tot de andere voorbereidingscursussen, niet in gezin gevolgd worden, maar is enkel bedoeld voor de persoon die het kind adopteert. De deelnemers van deze voorbereiding zijn voornamelijk kandidaat-adoptieouders die het kind van hun partner wensen te adopteren. Ook pleegouders en mensen die het kind van een draagmoeder willen adopteren dienen zich in te schrijven voor deze voorbereiding.

164 gezinnen (koppels of alleenstaanden) namen deel aan deze voorbereiding, georganiseerd in 10 groepen.

Attesten	2016	2017	2018
Adoptie gekend kind	152	164	164

Aantal deelnemers voorbereid op adoptie kent een lichte stijging van 3,5%

In totaal hebben **329 gezinnen** (koppels of alleenstaanden) in 2018 een specifieke voorbereiding gevolgd bij Steunpunt Adoptie. In vergelijking met het voorgaande jaar merken we een lichte stijging in het aantal deelnemers met **3,5%**.

Aantal gezinnen voorbereid op adoptie

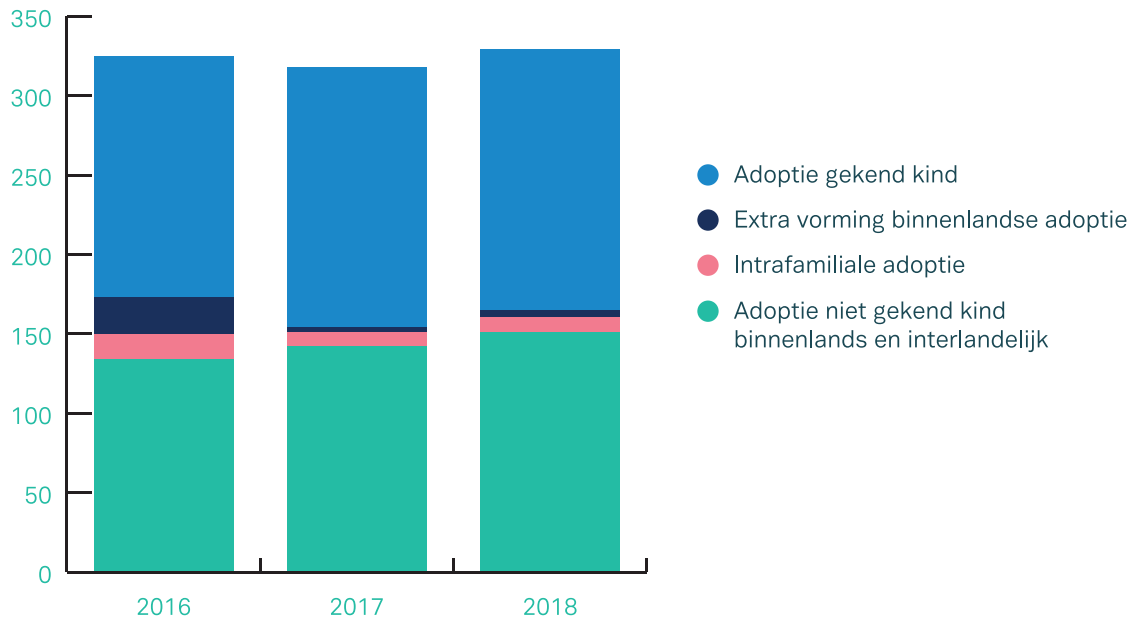

Aantal gezinnen voorbereid op adoptie	2016	2017	2018
Adoptie niet gekend kind	134	142	151
Intrafamiliale adoptie	16	9	9
Extra vorming binnenlandse adoptie	23	3	5
Adoptie gekend kind	152	164	164
Adoptie gekend kind		152	164
Totaal	**325**	**318**	**329**

3 Allerlei informatievragen

In totaal registreerden we in 2018 **563 informatievragen** die beantwoord werden door een educatief medewerker. Vragen van administratieve aard werden niet meegerekend in deze telling.

53% van de vragen is afkomstig van kandidaat-adoptieouders. Het merendeel van hun vragen gaat over de adoptieprocedure. Eén vierde van deze groep zijn mensen die een gekend kind willen adopteren. Zij hebben vooral nood aan juridische ondersteuning en indien nodig verwijzen we hen door naar het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Naast kandidaat-adoptieouders komen ook studenten (15%) in het kader van hun thesis, geïntegreerde proef of andere schoolwerken bij ons aankloppen met informatievragen.

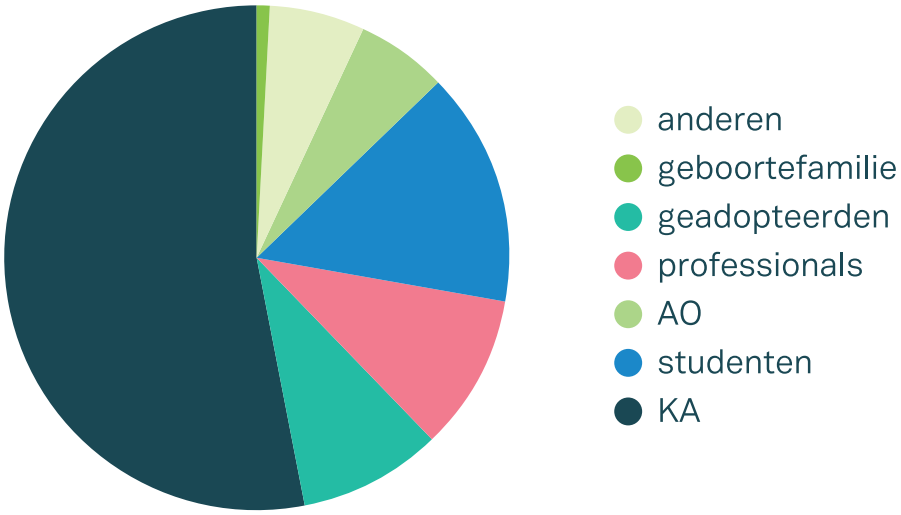

2 Ondersteunen

1 Persoonlijke begeleiding

We bieden ondersteuning in groep of op maat. Voor persoonlijke begeleiding of een gesprek kunnen geïnteresseerden ons contacteren via mail, telefoon, sociale media of face-to-face. Bij een eerste gesprek verkennen we de hulpvraag. Indien het gaat om een adoptiegerelateerde vraag waarin Steunpunt hulp kan bieden, starten we samen de weg. Maar wanneer blijkt dat andere diensten meer expertise hebben in hun hulpvraag, verwijzen wij hen door.

Onze nazorgmedewerkers zijn specialisten op het vlak van adoptie. Bij persoonlijke begeleiding kunnen zij terugvallen op hun brede ervaring en vakkennis. Naast die kennis blijven begrip en erkenning de sleutelwoorden voor ondersteunende gesprekken.

Om onze hulpverlening zo laagdrempelig mogelijk te houden, is persoonlijke begeleiding gratis.

Zowel de **geadopteerden (39 %)** als de **adoptieouders (40%)** vinden gemakkelijk hun weg naar Steunpunt Adoptie voor nazorg.

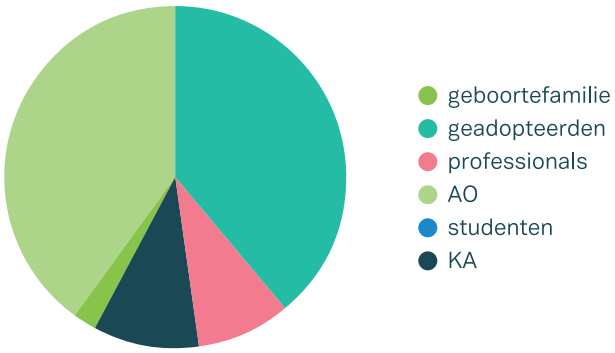

Het nazorgaanbod voor **geadopteerden** werd het laatste jaar uitgebreid met de oprichting van a-Buddy op (pag. 17). Daarnaast werkten we de voorbije jaren aan de laagdrempeligheid van het nazorgaanbod voor geadopteerden. We luisterden naar hun noden en ontwikkelden diverse initiatieven voor hen. De nazorgincentive is daar een voorbeeld van (pag. 24).

Geadopteerden vertellen ons dat ze, omwille van de (h)erkenning, graag verhalen lezen van andere geadopteerden. We publiceerden in 2018 zes verhalen van geadopteerden op de websites van Steunpunt Adoptie en a-Buddy en hopen dit in de toekomst meer te doen.

Dit aanbod (a-Buddy, incentives en verhalen van geadopteerden) en de communicatie over het voorgaande werd niet geregistreerd. Deze nazorgcijfers tonen alleen het vraaggestuurde aanbod, m.a.w. wanneer een geadopteerde met een nazorgvraag contact opneemt met Steunpunt Adoptie.

Geadopteerden stelden ons **247 nazorgvragen** in 2018. Ze namen voornamelijk contact op via mail of sociale media. De begeleidingsgesprekken verliepen vaak via face-to-face contact, mail of telefoon, maar ook via beeldbellen.

Geadopteerden hebben vragen over en worstelen met:

- **Zoeken en (niet) vinden**: 'Ik denk erover om mijn geboortefamilie te zoeken. Hoe pak ik dit aan?', 'Mijn geboortemoeder wil contact met mij, maar ik weet niet goed of ik dat wil. Wat moet ik doen?', 'Ik wil een brief schrijven naar mijn biologische moeder. Hoe pak ik dat aan?'

- **Geboortefamilie en de reden van de afstand**: 'Ik wil zo graag te weten komen hoe en waarom ik ben afgestaan.'
- **Gebrekkige informatie in het dossier**: 'Mijn dossier is een lege doos, ik heb zo weinig om verder op te bouwen.', 'Wat in mijn dossier staat, klopt niet met de realiteit. Ik voel me hier enorm boos en machteloos bij.'
- **Identiteit**: 'Ben ik Belgisch of Indisch?', 'Wat heb ik mee van mijn biologische ouders?'
- **Verlies en rouw**: 'Mijn adoptiepapa is gestorven. Ik voel hoe er heel diepgeworteld verdriet over de afstand van mijn geboortemoeder naar boven komt.'
- **Racisme**: 'Politie houdt me op straat tegen omdat ik gekleurd ben.', 'Als ik uitga, krijg ik vaak racistische opmerkingen naar mijn hoofd geslingerd, zoals "keer terug naar je eigen land".'
- **Trauma en hechting**: 'Ik heb moeite om intieme relaties aan te gaan. Ik wil graag weten of andere geadopteerden dit ook ervaren en wat ik kan doen om dit te verbeteren.', 'Soms voel ik me zo overspoeld door emoties waar ik geen woorden voor heb. Het lijkt alsof ik dan uit mijn vel barst. Ik wil graag manieren leren om hiermee om te gaan.', 'Als mensen te dicht komen, verbreek ik snel al het contact.'

Als de hulpvraag ons aanbod overstijgt, dan verwijzen we door naar de reguliere hulpverlening. Hierbij maken we gebruik van onze adoptiekaart.

Soms vragen geadopteerden inzage in hun adoptiedossier bij het Vlaams Centrum voor Adoptie. Bij **dossierinzages** worden geadopteerden geconfronteerd met heel wat nieuwe informatie en komen vaak heel wat vragen los. Onze nazorgmedewerkers bieden hierbij ondersteuning met zorg voor alle partijen van de adoptiedriehoek.

Het ondersteuningstraject bij nazorgvragen van geadopteerden is gemiddeld intensiever dan bij andere doelgroepen. Vaak zijn er meerdere gesprekken nodig om tot een antwoord te komen.

Adoptieouders leren ons kennen in de voorbereiding op adoptie en kennen het aanbod van Steunpunt Adoptie. Zodoende is de drempel laag en nemen ze gemakkelijk contact met ons op tijdens de eerste periode na aankomst. De voorbereiding maakt de adoptieouders sensitief, signalen worden opgepikt en getoetst met een nazorgmedewerker.

Adoptieouders bereikten ons met vragen via telefoon en mail. We noteerden **255 nazorgvragen** voor deze doelgroep.

De meeste nazorgvragen waren van die aard dat de nazorggesprekken via telefoon konden worden gehouden. In andere situaties werden adoptieouders uitgenodigd voor één of meerdere gesprekken op kantoor.

Adoptieouders vragen ons vooral advies over de aanpassingsperiode na aankomst van het kind en over het **opbouwen van een hechtingsrelatie**.

'*Mijn dochter wil graag dat ik bij haar slaap, heeft nachtmerries. Ze voelt zich onveilig. Ik wil dit best doen, wil er 24 uur op 24 zijn voor haar, maar ben zo moe. Hoe moet het verder want zo kan ik het niet lang volhouden?*'

Adoptieouders bellen ons ook op met vragen over hun **puberende kinderen**.

'*Mijn zoon kan ineens heel opvliegend worden en dan ben ik bang van hem. Om conflicten te vermijden geef ik soms toe. Hoe kan ik sterker staan en toch de band met mijn zoon behouden? Ik ben bang dat we te veel verwijderd geraken van elkaar als we zo blijven omgaan met elkaar.*'

Indien adoptieouders extra en langduriger begeleiding zochten, werd er gebruik gemaakt van de adoptiekaart voor doorverwijzing.

Geboortefamilies contacteerden ons per telefoon, mail of sociale media. In 2018 ontvingen wij 14 nazorgvragen van deze doelgroep. Het ging voornamelijk over zoekvragen, vragen omtrent doorverwijzingen binnen het reguliere hulpverleningslandschap en lotgenotencontact.

De drempel voor geboortemoeders om contact op te nemen met een professionele organisatie zoals Steunpunt Adoptie is hoog. Bovendien is er reeds een begeleidingsaanbod voor hen bij de binnenlandse adoptiedienst. Toch vroegen enkele geboortemoeders afgelopen jaar om bij Steunpunt Adoptie lotgenotencontact voor geboortemoeders te faciliteren (pag. 16).

Professionals vormen een zeer diverse groep. Met professionals duiden we zelfstandige therapeuten, de adoptiediensten, CLB-medewerkers en leerkrachten, hulpverleningsteams rond een bepaald adoptiegezin, enz. Zij contacteerden ons voornamelijk via telefoon of mail. In 2018 noteerden we 55 nazorgvragen. Ze vroegen ons professioneel advies of contacteerden ons met de vraag naar literatuurlijsten. Ze stelden ons vooral de vraag hoe men als school of als team het best ondersteuning kan bieden aan kinderen met een kwetsbare voorgeschiedenis.

Ook professionals die op zoek zijn naar een doorverwijzing voor hun cliënt, namen met ons contact op voor extra informatie bij de verschillende personen of instanties die te vinden zijn op onze adoptiekaart.

60 **Kandidaat-adoptieouders** kwamen bij ons terecht met een nazorgvraag. Hun vragen gingen voornamelijk over hun toekomstig adoptiekind: “Wat doe je met de naamgeving van je kind”, “Welke rootsinfo krijg je”, “Hoe bereid je je voor op de komst van je kind”, “Heb je bijzondere aandacht nodig voor taal en voeding”, enz. Maar naast al deze voornamelijk praktische vragen, stelden sommigen kandidaat-adoptieouders ook ethische vragen over adoptie van een kind uit het buitenland en hadden vragen over hun gesprek bij de Dienst Maatschappelijk Onderzoek

Tegenover 2017 is er een dalende trend (9%) merkbaar in het aantal nazorgvragen dat ons heeft bereikt in 2018. We zien vooral een **daling in de contactnamen van geadopteerden**.

Verklaring: geadopteerden vinden hun weg naar de **buddywerking** van Steunpunt Adoptie. De contacten van a-Buddy werden niet in deze registratie opgenomen. De dalende trend geeft, tenminste wat de nazorgvragen van geadopteerden betreft, dus vooral een verschuiving weer.

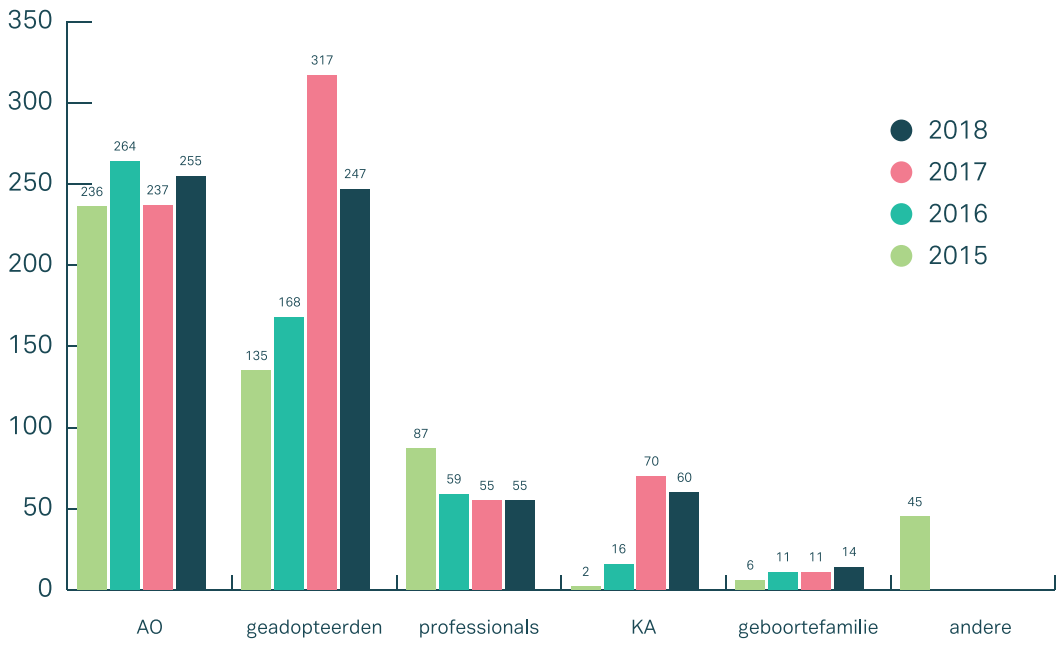

2 In groep

Samen met anderen nadenken over nazorgvragen kan extra ondersteunend werken, net omdat die (h)erkenning aanwezig is. Naar elkaars verhalen luisteren en ervaringen uitwisselen helpt je de dingen soms in een ander perspectief te zien. Omdat we dit belangrijk vinden en willen stimuleren, organiseren we regelmatig nazorgtrajecten in groep. In 2017 organiseerden we voor het eerst een nazorgtraject voor geadopteerden 'Er was eens...'

- **Er was eens..? Volwassen geadopteerden op zoek naar het begin van hun verhaal**

  In september 2017 startten we met vijf, zowel binnen- als buitenlands geadopteerde, dames 'Er was eens...?', een groepsbegeleiding van twee zaterdagvoormiddagen. Dat het toen klikte, was al duidelijk. Dat de twee bijeenkomsten in 2017 te weinig waren ook.

  We spraken daarom in 2018 nog twee keer af: eind januari en eind mei. Het waren twee warme reünies, die gelegenheid gaven om updates te geven over ieders verhaal. Welke info heb je verkregen over je geboortemoeder? Hoe verloopt het contact met jouw geboortefamilie? Hoe was de reis naar je land van herkomst? De open houding, al die luisterende oren en de (h)erkenning gaven een bijzonder ondersteunend gevoel.

- **Oudertraining in Geweldloos Verzet**

  In het najaar organiseerden we een traject van oudertrainingen in Geweldloos Verzet voor adoptieouders van pubers. Een groep van zes gezinnen volgden deze training, waarvan vier koppels de training samen volgden. We namen vijf avonden de tijd om samen met de ouders concrete opvoedingssituaties te bekijken vanuit de visie van Haim Omer op geweldloos opvoeden en nieuwe autoriteit. We deelden inzichten om escalaties te vermijden, soorten relatie- en verzoeningsgebaren en manieren om je netwerk in te schakelen voor extra ondersteuning. De focus hierbij lag op het eigen gedrag en de kunst om in de eigen kracht te blijven staan.

- **Praatavond 'Schaduwverdriet bij adoptieouders'**

  Adoptie is een bijzondere vorm van ouderschap. Je ontfermt je over een kind dat een veilige thuis nodig heeft. Dit adoptiekind kan en mag echter geen vervanging zijn van een mogelijk biologisch eigen kind. We hoorden in 2018 steeds vaker van (kandidaat-)adoptieouders dat ze hierop botsten en dat ze het soms moeilijk hebben met het verwerken van hun gemis van een biologisch eigen kind. Hoewel rouwen om dat verlies belangrijk is, rust hierop nog een groot taboe. We besloten daarom een praatgroep te organiseren voor adoptieouders die in een veilige omgeving hierover met anderen konden praten om zo steun en erkenning te vinden. Hiervoor konden we rekenen op een medewerker van Kinderwens Vlaanderen om de groep te begeleiden.

- **Geboortemoedersmoment**

  Onwetendheid en onbegrip zorgen ervoor dat er vandaag nog steeds een taboe rust op het onderwerp adoptie. Hierdoor dragen velen de afstand als een eenzaam geheim jaren met zich mee. Om tegemoet te komen aan de vraag naar lotgenotencontact voor geboortemoeders in Vlaanderen, organiseerden we in 2018 een lotgenotengroep onder begeleiding van een geboortemoeder. De opkomst was klein, maar de tevredenheid bij de deelnemers was des te groter, omdat ruimte werd gecreëerd voor hun eigen verhaal.

3 a-Buddy

Flanders' Care lanceerde in 2017 een projectoproep voor zgn. '**blended hulpverlening**': een combinatie van face-to-face en online hulp in de welzijnssector. Samen met partners, Associatie Geadopteerden Vlaanderen en Vlaams Centrum voor Adoptie, dienden we een voorstel in voor een blended buddywerking. Eind 2017 kregen we te horen dat we een van de vijf geselecteerde projecten waren. Tussen maart en september werd het project verder uitgewerkt en op 28 september werd a-Buddy officieel gelanceerd.

A-Buddy focust op **twee trajecten:** (1) anoniem chatten met een buddy en (2) een vaste buddy aanvragen waarmee online en face-to-face afgesproken kan worden. Voor elk chatkanaal is een aparte, beveiligde chattool voorzien.

Het blended-gedeelte is ook vanuit een ander perspectief aanwezig bij de begeleiding en ondersteuning van de buddy's. Er is een forum waarop buddy's met elkaar en de coach, een nazorgmedewerker van Steunpunt Adoptie, in gesprek kunnen gaan. Daarnaast vinden ook een-op-een-gesprekken met de coach en supervisies in grote groep plaats – telkens met een externe supervisor.

Die **participatie** is een van de sterktes van a-Buddy. De buddy's werden zo dicht mogelijk betrokken bij de uitwerking van het chatforum. Tijdens het kennismakingsweekend kozen zij de naam: er werd door hen gestemd op basis van eigen voorstellen. Ook voor het logo en de vormgeving werd beroep gedaan op de vrijwilligers. In augustus kwamen we met de hele groep samen voor een meedenkdag. Het is belangrijk dat participatie een rode draad blijft doorheen het project: permanente bijsturing en evaluatie staan centraal.

Steunpunt Adoptie treedt op als moderator en facilitator. De buddy's krijgen van ons een **opleiding** en **coaching**. Die opleiding bestaat uit een kennismakingsweekend en een dag rond online communicatie en chatvaardigheden. Tijdens het kennismakingsweekend werden thema's zoals vertrouwen, identiteit, sterktes en zwaktes besproken, maar ook teambuilding nam een heel centrale plek in.

De eerste maanden na opstart vonden **negentien anonieme oproepen** plaats en werden **acht vaste buddy's** gekoppeld aan een geadopteerde. Deze vaste buddy's hebben verschillende gesprekken met de geadopteerde, afhankelijk van hun vraag en nood. Bij twee buddy's vindt het contact in de eerste plaats face-to-face plaats, bij de anderen is dat online (5) of blended (1).

We zoeken naar manieren om a-Buddy bekender te maken bij het grote publiek zodat geadopteerden gemakkelijker hun weg vinden naar het project. Er is grote interesse bij de groep volwassen geadopteerden om buddy te worden. Zesentwintig nieuwe geadopteerden hebben zich al aangemeld om buddy te worden. Daarvan zullen er vijftien deelnemen aan het kennismakingsweekend in juni 2019. Zij zijn gemotiveerd om aan anderen te bieden wat ze vroeger zelf gemist hebben: een gesprek met iemand die begrijpt wat het is om geadopteerd te zijn, de **(h)erkenning**.

De **website** van a-Buddy moet een dynamische website zijn waarop sterk ingezet wordt op het delen van verhalen, ervaringen en adoptiegerelateerde items, zoals 'het herkomstland van de maand', een item dat door de buddy's zelf vormgegeven wordt. Ook op de website staan (h)erkenning en participatie dus centraal.

De **werklast** is groter dan voorspeld. De wervings- en afstemmingsgesprekken met de nieuwe buddy's, het coördineren, motiveren en coachen van de groep bestaande buddy's, het onderhouden van de website en de communicatie rond a-Buddy vraagt meer tijd dan voorzien. Daarom zijn we genoodzaakt om aanvullende subsidiëring te zoeken om de werking kwalitatief te houden. Zo was en is a-Buddy een van de goede doelen tijdens de Warmste Week. In 2018 haalden we 2477 euro op, op basis van een postkaartenverkoop en sponseringen van de Warmathon.

We zijn zeer fier op wat we tot nu toe al verwezenlijkt hebben. Het is mooi om te zien hoe een groep verschillende mensen zo'n sterke, samenhangende groep buddy's vormt. Die verbondenheid was al van in het begin, tijdens het kennismakingsweekend, heel sterk voelbaar. En dat is een ongelofelijke kracht van a-Buddy.

Het trots mogen zijn, dat voelen we ook via de reacties die we krijgen op a-Buddy. Niet alleen in Vlaanderen, maar ook vanuit o.a. Nederland en de Verenigde Staten is de interesse in a-Buddy groot. Dat bevestigt de nood aan lotgenotencontact nogmaals vanuit een andere hoek. Voor zover wij weten is a-Buddy in Europa uniek als platform voor en door geadopteerden, opgebouwd en gecoacht vanuit een gesubsidieerde organisatie.

Waarde - deskundig

We beschikken over de nodige ervaring en vaardigheid om kwalitatieve vorming, begeleiding en nazorg te geven. Dankzij een uitgebreid nazorgaanbod verhoogt onze deskundigheid dagelijks. We werken samen met wetenschappelijke instellingen en professionals uit de adoptiesector om kennis uit te wisselen en te vergroten. We blijven groeien in onderbouwde en relevante visie over adoptiethema's.

3 Vorming en expertise

1 Vormingsaanbod voor geadopteerden, adoptieouders, geboortemoeders en professionals

In 2018 pakten we uit met een gevarieerd groepsaanbod. Ons jaarprogramma telde zes verschillende vormingsthema's verspreid over 12 avonden of zaterdagvoormiddagen. Daarnaast organiseerden we zes activiteiten: een panel, een adoptiecafé, drie A-teensdagen i.s.m. VAG, Gelukkige Verhaagdag en Misschien Marieke. We lanceerden ook een nieuw initiatief om bestaande groepen te ondersteunen in hun nazorgwerking.

De vormingen organiseerden we ofwel in eigen beheer ofwel gingen we hiervoor een samenwerking aan met onze partners Vereniging voor Adoptiekind en Gezin (VAG) en Vormingscentrum Opvoeding en Kinderopvang (VCOK).

Om ons groepsaanbod bekend te maken bij al de betrokken doelgroepen, ontwikkelden we een vormingsbrochure die we vervolgens online en onder onze partners, zoals de adoptiediensten en het VCA, verdeelden.

Vormingen in 2018

- **De medische achtergrond van mijn adoptiekind: bekend of onbekend**

  Bij buitenlandse adoptiekinderen komen er vaak medische problemen voor waarmee een doorsnee arts niet vertrouwd is. Tijdens deze vormingsavond gaf kinderarts dr. Tine Boiy uitleg over de medische achtergrond van de adoptiekinderen.

- **Het adoptiekind op de basisschool**

  Adoptiekinderen passen zich vaak snel aan. Door een moeilijke voorgeschiedenis of de status van adoptie kunnen ze soms toch problemen ondervinden bij de schoolse vaardigheden, hun zelfbeeld en gedrag in de klas. De gewone opvoedingsmethodes hebben vaak geen vat op deze kinderen omdat er andere mechanismen sterker doorspelen, zoals een onveilige hechtingsrelatie of extreme nood aan controle en overlevingsstrategieën. Deze vorming gaven we een kader mee van waaruit we het gedrag en de moeilijkheden van adoptiekinderen kunnen begrijpen. Er werden ook concrete tips en heel wat voorbeelden aangereikt om hiermee om te gaan.

- **Mijn kleinkind is geadopteerd, super (toch)?**

  Een kleinkind uit een ver land krijgen is boeiend, leuk, uitdagend, maar ook wel anders. Deze vorming gaf de kans aan adoptiegrootouders om gedachten en ervaringen uit te wisselen met andere adoptiegrootouders en samen te zoeken naar de extra's verbonden aan adoptie. Wegens de grote belangstelling organiseerden we deze vorming drie keer in 2018.

- **Portie gemengd**

  Ouders van een gemengd gezin hebben, naast de adoptiespecifieke vragen, ook extra vragen die volgen uit de unieke combinatie van adoptiekinderen en biologisch eigen kinderen die hun ouderschap vormgeeft. Deze vorming was gericht op zowel kandidaat- als gemengde gezinnen en gaf de kans meer inzicht te krijgen in de bijzondere dynamieken, eigen aan hun gezin. Het bood ook de mogelijkheid andere ouders te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen.

- EHBA

  Adoptiekinderen hebben vaak negatieve ervaringen waardoor ze heel wat extra's nodig hebben om een vertrouwensrelatie te kunnen opbouwen met volwassenen. Zeker kort na aankomst in het gezin gaat hier veel aandacht naartoe. Het is belangrijk dat alle mensen die een rol zullen spelen in het leven van het adoptiekind begrijpen dat het kind nood heeft aan een specifieke aanpak en dat ze ook zelf weten hoe ze daar een rol in kunnen spelen. Deze vormingsavond was er voor kandidaat-adoptieouders, hun familie, vrienden en iedereen die bij het kind betrokken zouden zijn (bijvoorbeeld: kinderopvang, de school, enzovoort). Er werd uitgebreid stilgestaan bij de theorie over gehechtheid. De deelnemers kregen heel wat tips en adviezen om deze theorie succesvol in praktijk om te zetten tijdens de eerste periode met hun adoptiekind.

Nieuwe vormingen in 2018

- Hoe haal je het in je hoofd? Het puberbrein (ism VAG)

  De puberteit is een tijd van verandering. Eén waarin onze kinderen een metamorfose ondergaan. Van kop tot teen. Dat doen ze niet alleen. Als ouder sta je aan de zijlijn. Je bent zowel supporter als lijnrechter. Je moedigt aan en vlagt bij buitenspel. Hoewel de spelregels op papier eenvoudig lijken, zijn ze dat op het veld niet altijd. Wat gebeurt er in het puberbrein? Waarom kookt het af en toe over? Tijdens deze vijf vormingen namen we een kijkje in het hoofd van pubers en adoptiepubers in het bijzonder. We probeerden zo inzicht te krijgen in interacties en wat ouders kunnen doen om te ondersteunen.

Activiteiten 2018

- Panel

Op vrijdag 23 november namen twee geadopteerden, twee adoptieouders en één geboortemoeder vooraan plaats in de theaterzaal van CC De Werf, Aalst. Het publiek: geadopteerden, geboorteouders, (kandidaat-)adoptieouders, professionals,... Met aandacht werden de kwetsbare, maar veerkrachtige verhalen van onze panelleden beluisterd. En hoewel elke getuigenis vertrok vanuit een andere invalshoek in de adoptiedriehoek, deelden ze vaak dezelfde emoties. Thema's als verlies, hechting en identiteit brachten herkenning en steun.

- A-teensdagen (i.s.m. VAG)

Anders dan de voorbije jaren werden in 2018 drie A-teensdagen georganiseerd, in samenwerking met VAG. In april trotseerden we een avonturenparcours in Boom, in september hielden we een thuismatch bumperballen in Gent en in november ontsnapten we uit drie escape rooms in Hasselt. Na elke activiteit bereidden we samen het avondmaal en schoven we gezamenlijk aan tafel.

Naar onze indruk waren wij niet de enige enthousiastelingen. Op basis van het aantal uitgewisselde gegevens kunnen we zeggen dat het drie geslaagde edities waren!

- Adoptiecafé

De tuin van Steunpunt Adoptie is de ideale plek om het jaarlijks adoptiecafé te organiseren, een avond vol ontmoeting. De één komt om de groep uit de voorbereidingscursus terug te zien, de ander om rond het kampvuur bij te praten met bevriende geadopteerden. Tussen al het gezellige geklets door werd er een speeddate georganiseerd. Waar er eerst met aarzeling werd aangesloten in de rij, was het protest groot telkens de minuut gepasseerd was en er moest worden doorgeschoven. Zoals gewoonlijk was het Adoptiecafé ook dit jaar een avond vol verhalen.

- Gelukkige Verhaagdag

Op 29 mei 1993 sloten 66 landen in Den Haag een verdrag over de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie. Ze maakten afspraken gericht op een zorgvuldige adoptieprocedure, waarbij de belangen en rechten van het kind centraal staan. In 2018 bestond dit Verdrag van Den Haag 25 jaar. Ter gelegenheid van deze verjaardag organiseerden we ‘Gelukkige Verhaagdag’. Tom Sondag en Inge van Meurs stelden in Casa Rosa hun Project Adopted voor. We proefden die avond mee van hoe zij aan de hand van indringende portretten en interviews alle partijen uit de adoptiedriehoek een platform geven.

- ## Misschien Marieke

Op 10 maart organiseerden we, samen met VCOK, de theatervoorstelling ‘Misschien Marieke’. Als blijk van waardering voor de samenwerking tijdens de afgelopen beleidsperiode nodigden we medewerkers, bestuursleden, partners en vrijwilligers uit in CAMPO Nieuwpoort. Deze monoloog, die voortvloeide uit de samenwerking tussen fotografe Lieve Blanquaert en actrice Greet Jacobs, toonde een ontroerend portret van een jonge moeder in de marge. Tijdens de voorstelling getuigt deze vrouw over hoe ze de allerbelangrijkste beslissing in haar leven moet nemen: al dan niet haar kind houden. ‘Misschien Marieke’ was een beklijvende voorstelling die iedereen uitnodigde tot reflectie over ouderschap en moeder zijn.

- ## Duwtje in de rug voor nazorgprojecten

Geadopteerden, geboorteouders en adoptieouders vertellen ons dat ze veel steun ervaren aan ontmoeting met elkaar, aan het delen van verhalen en ervaringen. Sommige adoptiebetrokkenen verenigen zich in groep en organiseren af en toe een activiteit of hebben tal van creatieve ideeën om de nazorg voor hun groep nog beter uit te bouwen. Om dergelijke initiatieven te stimuleren, lanceerde Steunpunt Adoptie in september 2018 een oproep. Groepen of verenigingen van adoptiebetrokkenen konden een projectaanvraag ‘uitbouw laagdrempelige nazorg’ indienen, waaraan zes groepen gehoor gaven. Een zeskoppige jury koos twee projecten uit die elk 1000 euro ontvingen. Dit waren projecten die vernieuwend zijn, die tegemoet komen aan een nood en die laagdrempelige nazorg bevorderen in Vlaanderen.

2 Coaching en vorming op maat van organisaties

Organisaties met een adoptiespecifieke vraag die ondersteuning zoeken, kunnen beroep doen op de expertise die we in huis hebben. In 2018 gaven we 2 lezingen aan studenten aan de hogeschool of universiteit.

Hogeschool Vives nodigde ons, zoals elk jaar, uit om aan de studenten vroedkunde en verpleegkunde een vorming te geven over gehechtheid en extra's bij adoptie.

We werden uitgenodigd om een workshop rond adoptie en hechting te geven aan de studenten postgraduaat fertiliteitscounselor aan **Hogeschool PXL in Hasselt**.

Tenslotte waren we op vraag van **VAG** moderator op een praatavond voor ouders van een adoptiekind met een hechtingsprobleem.

3 Online leerplatformen voor hulpverleners

Kennisplein, EXPOO en WAT WAT

Om het thema adoptie makkelijker tot bij professionals te brengen, sloten we ons aan bij **Kennisplein**. Dit is een dynamisch, online trefpunt voor wie mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie ondersteunt en heeft als doel actuele en praktijkgerichte kennis te verzamelen en verbinden. Het platform is een initiatief van SAM, steunpunt Mens en Samenleving, in samenwerking met verschillende partners. In 2018 postten we op **Kennisplein** zes artikels, een tool, vier recensies over publicaties, vier topics onder 'vraag en antwoord' en tien externe links van andere organisaties in de keten. Ook in 2019 zullen we posts blijven toevoegen om zo adoptie als thema zichtbaar te houden.

Daarnaast maakten we ons opnieuw zichtbaar op **EXPOO**, Expertisecentrum Opvoedingsondersteuning van de Vlaamse overheid. EXPOO heeft onder andere tot doel het verzamelen, verrijken en verspreiden van kennis en knowhow inzake opvoeden, opvoedingsondersteuning en de leefomgeving van kinderen en jongeren. EXPOO stelt zich op als open netwerk met inbreng van verschillende partners. We voegden onder 'wat je moet weten' elf teksten toe over essentiële adoptiespecifieke thema's en vijf teksten als informatiebronnen.

Tot slot gaven we in 2018 adoptie een plaats op de website van **WAT WAT**. Dit is een platform van meer dan 70 organisaties die jongeren willen informeren en begeleiden naar advies of hulp. We voegden twee getuigenissen toe van volwassen geadopteerden en vier veel gestelde vragen, die de link leggen met a-Buddy. Zo worden adoptiekinderen, -pubers en jongvolwassenen geïnformeerd over dit thema en waar ze terecht kunnen met vragen. Voor het thema 'adoptie' zijn er 334 paginabezoeken geweest, waarvan 36,5% op de tagpagina terecht kwamen. De gemiddelde bezoektijd op één van de adoptiepagina's duur 57 seconden. Op de pagina 'Ik ben geadopteerd. Waar kan ik terecht met mijn vragen? Bij wie kan ik mijn verhaal kwijt?' werd het meeste tijd doorgebracht, gemiddeld 3:40 minuten.

De themapagina 'adoptie' kreeg bijna 1100 paginabezoeken. Bijna de helft daarvan bekeek onze themapagina waarop toegelicht wordt wat adoptie juist is. Van daaruit klikten 429 bezoekers door naar één of meerdere van onze zeven artikels over adoptiegerelateerde thema's. De vier boeken die we plaatsten op Kennisplein werden in totaal 117 keer aangeklikt.

Waarde – toegankelijk

We streven ernaar een warme organisatie te zijn: onze deur staat open voor alle adoptiebetrokkenen. We hechten belang aan open en duidelijke communicatie. Onze ondersteuning is vraaggericht en kort op de bal.

ONZE COMMUNICATIE

WEBSITE

STEUNPUNT ADOPTIE

In 2018 bezochten 16 567 mensen de website van Steunpunt Adoptie. Dat is een stijging van 30% ten opzichte van 2017. Het aantal sessies is met 26,3% gestegen. De sessieduur is evenwel gedaald (-18,4%).

Gemiddeld werden er per bezoek aan de website 2,88 pagina's bekeken. Behalve de homepagina werden vooral de pagina met alle informatie voor adoptieouders en de pagina met FAQ (frequently asked questions) vaak geconsulteerd.

a-Buddy

De website van a-Buddy werd, net als het project zelf, eind september 2018 gelanceerd. In 2018 bezochten 1210 bezoekers de website. Een bezoek duurde gemiddeld 02:36 minuten.

Per sessie werden gemiddeld 2,99 pagina's bekeken. De vaakst geconsulteerde pagina's zijn, behalve de homepagina, de aanmeldpagina, de informatiepagina over a-Buddy en de pagina met alle informatie omtrent de chatsessies.

NIEUWSBRIEF

We verstuurden zeven nieuwsbrieven in 2018 (in de maanden januari, maart, april, juni, oktober, november en december). Deze digitale nieuwsbrieven werden verstuurd naar 1142 abonnees. Dat zijn er 35 meer dan in 2017, een zeer kleine stijging van 3%.

Naast nieuwsbrieven stuurden we ook nog doelgericht 6 mailingen uit aangaande vormingen, activiteiten voor specifieke doelgroepen en de lancering van a-Buddy.

Via de nieuwsbrief informeerden we onze lezers over onderwerpen waarin theorie en praktijk elkaar ontmoetten en actualiteit.

FACEBOOK

Facebook is en blijft een doeltreffend medium om onze verschillende doelgroepen te informeren, maar ook om voeling te houden met onze doelgroepen. We delen er niet alleen nieuwtjes over onze eigen evenementen, maar ook boeiende vormingen of evenementen van andere organisaties (zoals VCA, VCOK, VAG, verenigingen van geadopteerden), actualiteit, getuigenissen, filmpjes aangaande adoptie en adoptiegerelateerde thema's.

Persoonlijke getuigenissen van geadopteerden en ouders scoren altijd zeer goed, alsook actualiteitsberichten.

Waarde – verbinden

Daar waar banden zijn, stellen we versteviging centraal.
Daar waar banden verbroken zijn, stellen we verbinding centraal.
Openheid, empathie en dialoog zijn hierbij onze fundamenten.

ONZE PARTNERS

Als je snel wil gaan, ga alleen. Als je ver wil gaan, ga samen (Afrikaans gezegde)

In functie van ons beleid gingen we in 2018 in overleg met het **VCA** en met het **raadgevend comité** van het VCA.

VCA organiseerde twee samenkomsten van het '**Groot Adoptieoverleg**'. Hierop zijn alle erkende sectorpartners uitgenodigd. Het eerste groot adoptieoverleg staat in teken van uitwisseling. Tijdens het tweede overleg organiseerde VCA een vorming in een samenwerking met ISS (International Social Services). Zij gaven een workshop rond het subsidiariteitsbeginsel en de samenstelling van het kinddossier.

Vijf keer per jaar vindt een **ketenoverleg** plaats. De partners die deel uitmaken van de adoptieketen (**Ray Of Hope**, **Het Kleine Mirakel**, **FIAC**, **Adoptiehuis**. VCA, **de Dienst voor Maatschappelijk Onderzoek**, en Steunpunt Adoptie) nemen deel aan dit overleg. Daarnaast organiseren we met deze partners een **werkgroep nazorg** om onze huidige nazorgwerking op elkaar af te stemmen en uit te bouwen.

In functie van de nazorg gingen we in overleg met diverse partners in de reguliere hulpverlening zoals **CAW's**, **CLB's**, **CGG's**, **psychologen** en therapeuten voor doorverwijzing. We hadden contact met **Expoo**, **SAM** en **Wat WAT** om onze kennis te delen met andere professionals. Samen met **Kinderwens Vlaanderen** informeren we mensen met een onvervulde kinderwens over de realiteit van adoptie. Ook hadden we contact met verschillende **trefgroepen** en groepen **voor en door geadopteerden** in Vlaanderen.

Voor de uitbouw van ons open aanbod in groep was er overleg en samenwerking met **VCOK** en de Vereniging voor Adoptiekind en Gezin (**VAG**).

Knooppunt Online gaf ons de nodige ondersteuning bij de uitwerking van het Buddyproject. Zij zijn voornamelijk gespecialiseerd in online hulpverlening en zijn gelinkt aan Artevelde Hogeschool in Gent. Daarnaast was er herhaaldelijk contact met de leden van **OHUP** (Online Hulp Uitwisselingsplatform), waar expertise rond online hulpverlening gedeeld wordt.

In 2018 startten we de **denktank** op. De denktank brengt mensen bijeen met diverse posities, expertise en kennis (onlinehulp, pleegzorg, kinderrechten, psychologie, sociologie en onderzoek, jeugdhulp). Hun dialoog werpt een licht op inhoudelijke kwesties die het team en andere betrokkenen van en rond het Steunpunt Adoptie bezighouden. De denktank is geen adviesorgaan, het is een platform voor inhoudelijke verdieping, met als eerste en belangrijkste taak de inhoudelijke werking van het Steunpunt te bevruchten en de medewerkers te inspireren.

ONZE MEDEWERKERS

In 2018 namen we afscheid van onze communicatiemedewerker **Gloria** en educatief medewerker **Carole** en heetten de nieuwe communicatiemedewerker **Amélie** welkom in ons team.

We leerden **zestien enthousiaste buddy's** kennen en samen met hen werken we aan het online hulpverlenings-platform a-Buddy.

Ons personeelsbeleid is gericht op het waarderen, opleiden, ondersteunen en inspireren van het team. Immers, de medewerkers zijn het menselijk kapitaal van een organisatie. Als mensen zich goed voelen op het werk, presteren ze beter, leven ze gezonder, zijn ze meer gemotiveerd en stellen ze zich flexibeler en creatiever op. We zoeken steeds naar een goede afstemming tussen de capaciteiten van de medewerker en de eisen van de functie.

Elke medewerker beschikt over een vormingsbudget. Naast opleidingen georganiseerd door het VCA lieten enkele collega's zich inspireren en opleiden in functie van de uitbouw van a-Buddy (opleiding rond beheer vrijwilligerswerking, motiveren van vrijwilligers, beroepsgeheim) en nazorg en vorming (hechtingsstoornissen, narratieve benadering in de praktijk, wie is donor?, inspirerend coachen, partnerschap met ouders van kinderen met een zorgbehoefte).

MEDEWERKERS VAN STEUNPUNT ADOPTIE

Carole Vandaele (tot oktober 2018) - 0,5 FTE
Educatief medewerker

Caroline Steurbaut - 0,6 FTE
Algemene administratie

Gloria Ishiekwene (1e helft 2018) - 0,6 FTE
Amelie Janssens (2e helft 2018)
Communicatie

Inge Demol - 0,9 FTE
Directeur

Joske Buyle - 0,2 FTE
Boekhouding

Katherine D'Hoore - 0,5 FTE
Educatief / nazorgmedewerker

Kristina Vanremoortel - 0,8 FTE
Educatief medewerker/ nazorg vanaf april 2017

Margot Dupont - 1 FTE
a-Buddy en educatief medewerker

Nele Vanmassenhove - 0,8 FTE
Educatief medewerker/ nazorg

Pia Dejonckheere - 0,8 FTE
Educatief medewerker/ nazorg

STAGIAIRES VAN STEUNPUNT ADOPTIE

Nieke Roos
Tweedejaarsstudente ‘toegepaste psychologie’ aan Howest, liep stage bij Steunpunt Adoptie van 26 april tot 22 juni en werkte voornamelijk mee aan het educatief pakket voor het basisonderwijs. Daarnaast schreef zij mee aan de teksten voor EXPOO.

Kathy Vervaet
Eerstejaarsstudente ‘verlies- en rouwcounselor voor kinderen en jongeren’ aan Bleekweide, begon in het najaar stage te lopen bij Steunpunt Adoptie. Ze draaide niet mee met ons op de werkvloer, maar zag adoptiekinderen en –jongeren in onze lokalen voor een therapeutisch traject rond rouw en verlies. Bij vragen rond een casus kon zij terecht bij één van onze collega’s.

ONZE PLANNEN VOOR 2019

Het komende jaar werken we extra aan:

- **a-BUDDY**

In juni leiden we een nieuwe groep buddy's op en laten we hen kennismaken met de eerste buddy's. De website en de werking van a-Buddy willen we meer onder de aandacht van het publiek brengen.

- **SYMPOSIUM**

Op 26 en 27 april 2019 organiseert Steunpunt Adoptie in samenwerking met vier Vlaamse universiteiten (UGent, UA, VUB en KULeuven) in Brussel een symposium waar we ons zullen buigen over vraagstukken over interlandelijke adoptie. Hiervoor geven we het woord aan verschillende nationale en internationale onderzoekers uit de sociale en humane wetenschappen. Adoptie is al langer een belangrijk studieobject binnen de psychologische wetenschappen en geneeskunde. Sinds de eeuwwisseling hebben ook steeds meer sociale en humane wetenschappers hun aandacht gericht op adoptie, en op interlandelijke adoptie in het bijzonder. Deze wetenschappers hebben vooral aandacht voor historische, politieke, economische, sociale, culturele en ethische aspecten van interlandelijke adoptie en onderzoeken de praktijk zoals die plaatsvindt binnen een context van migratie, diversiteit en globale ongelijkheden. Aangezien deze inzichten nog relatief jong zijn, en nog vrij onbekend in de adoptiewereld, wil dit symposium ze onder de aandacht brengen van hulpverleners, werknemers in de adoptiesector, beleidsmakers en natuurlijk ook alle betrokkenen in interlandelijke adoptie. In dialoog met het aanwezige publiek, gaan we op zoek naar mogelijke antwoorden op belangrijke vraagstukken in het hedendaagse adoptiedebat.

- **WEBINARS**

Hoe breng je kennis op een laagdrempelige manier dichter bij de mensen? De ene persoon heeft een voorkeur voor tekst, de ander een gesprek of een vorming. In najaar 2019 organiseren we in samenwerking met VCOK drie webinars met adoptiegelinkte onderwerpen.

- **STILTE EN TABOE DOORBREKEN**

'En waarom zouden we daar nu niet mogen over praten?'

Net als vorig jaar zetten we het komende jaar in op het samenbrengen van mensen die in alle veiligheid willen praten over thema's die behoren tot de taboesfeer. We denken hierbij aan adoptieouders die worstelen met hun niet vervulde biologische kinderwens. We denken ook aan vrouwen die hun kind hebben afgestaan en die worstelen met dit verlies. Vanuit schaamte durven mensen hier niet over te praten. Wij faciliteren en organiseren deze praatgroepen samen met de initiatiefnemers, de ervaringsdeskundigen.